

Kort sagt

Naturmangfold

Et gjesp for naturen

Hva er en melding? En rapport, en beskjed, sier ordboken. Så hvilken beskjed vil regjeringen sende med sin ferske stortingsmelding «Norsk handlingsplan for naturmangfold»? Et gedigent, tafatt gjesp. En slapp lanke som vifter vekk den brysomme naturkrisen, mens man drar et teppe av ansvarsfraskrivelse over seg og kniper øynene hardt igjen mot realitetene.

For to år siden kom daværende miljøminister Espen Barth Eide (Ap) hjem fra Montreal, med rette stolt over at Norge hadde bidratt til en sterk global naturavtale. Handlingsplanen skulle vise hvordan vi aket å følge opp dette ansvaret.

Men her trakk ambisjonene fra den globale naturavtalen ned i solen. Omtrent alle faglige råd fra forskningsmiljøene er satt til side. Økologisk kunnskap er ignoreret.

Hvor er HANDLINGEN i denne handlingsplanen? Lovendringer? Konkrete tiltak? Midler?

Hvor er den politiske forståelsen for at *reelt vern*, i hav og på land, er vesentlig for artene og naturgodene vi behøver? Hvor er ambisjoner om arealnøytralitet og ny arealpolitikk? Hvor er tiltakene som skal restaurere natur? Sørge for at naturskogen ikke snauhugges før den er kartlagt?

Her forekommer ordet «bruk» åtte ganger oftere enn «vern». Begrepet «naturskog» nevnes kun i forbiarten. Til tross for at verdifull naturskog er avgjørende for 40 prosent av alle Norges truede arter.

Meldingen har rikelig med fluffy formuleringer for å vri seg unna nødvendig endring. Men grunnprinsippet fra den globale avtalen - at naturhensyn ikke er en særinteresse, men må gjennomsyre alle deler av samfunnet - er fraværende. «Å ta meldingen» betyr å forstå hva som er ønsket, sier ordboken videre.

Spørreundersøkelser viser at 70 prosent mener at norske politikere må gjøre mer for å bevare natur. Hadde vi spurt de 50.000 artene vi deler landet med, ville nok de også ønsket seg at livsmiljøene ble ivaretatt.

Regjeringen har så til de grader ikke tatt meldingen med denne planen. Vi må faktisk klare bedre.

Anne Sverdrup-Thygeson

Professor, NMBU og forfatter

Meninger
Krisen i Midtøsten

● Gjennomgangsmelodien i norske kommentarer er at statsminister Benjamin Netanyahu kører på utan plan og omsyn til sivile tap, skriver Tore Nedrebø. Foto: Abir Sultan, European Pressphoto Agency/NTB

Kor er det israelske perspektivet?

Dei fleste norske kommentarer til Israels militære aksjoner mot Hamas og Hizbollah er underleg ein-sidede og for-enkla. Det gjeld i høg grad også reaksjonane på drapet av Hassan Nasrallah og mange andre Hizbollah-leiarar sist fredag.

Det israelske perspektivet er oftast anten fråverande eller blir redusert til ein persons kyniske eigeninteresse. Gjennomgangsmelodien er at statsminister Benjamin Netanyahu kører på utan plan og utan omsyn til sivile tap for å unngå å måtte gå av og bli stilt for retten.

Harald Stanghelles kommentar i Aftenposten 30. september er symptomatisk: Netanyahu leiar ei regjering som «bare behersker krigens brutale språk. En strategi for fred eksisterer ikke». For godt mål antyder han at Netanyahu motset seg våpenkvile også fordi det hjelper han å få Donald Trump tilbake som president i USA.

Mista trua på fredelig forsoning. I ein konflikt der det er to parter, er første bod for god analyse at ein er i stand til å setje

Debatt
Tore Nedrebø
Tidligere diplomat

Tore Nedrebø var i utenrikstjenesten fra 1986 til 2021

Ein treng ikkje vere Midtausten-ekspert for å få med seg at det store fleirtalet israelarar står bak regjeringas harde linje

seg i begge sin situasjon, utan moralsk affekt. Ein treng ikkje vere Midtausten-ekspert for å få med seg at det store fleirtalet israelarar står bak regjeringas harde linje eller ønskjer ei hardare, sjølv om dei har mista tilliten til Netanyahu.

Dei fleste israelarar, og sjølvsgagt spesielt jødane, har innsett at både Hamas og Hizbollah berre har bygd seg opp som antisjonistiske terroristorganisasjonar etter at Israel trekte seg ut av Gaza i 2005 og Sor-Libanon i 2000.

Mange meiner også at Arbeidarpartiets statsminister Ehud Barak gjekk for langt i å imøtekomme Den palestinske frigjøringsorganisasjonen (PLO) under forhandlingane med Yasir Arafat i USA 2000-2001, og dessutan berre fekk det andre intifada-opprøret som takk. Det var ikkje minst derfor Barak tapte valet i 2001 til Likuds Ariel Sharon.

At israelarar flest mista trua på fredelig forsoning med palestinarane, er også hovudgrunnen til at israelske regjeringar sidan har vore dominerte av høgresida, med Netanyahu som statsminister 2009–2021 og igjen frå 2022.

Trugar Israels eksistens. Hamas-åttaket 7. oktober var den største nedslaktinga av jødar sidan Holocaust. For dei fleste israelarar stadfesta åttaket, og Hizbollahs bombardering av Nord-Israel etter det, ein gong for alle at desse to terroristorganisasjonane, støtta av Iran, trugar Israels sjølv eksistens. Israelarane meiner det ikkje er urealistisk å setje dei så sterkt tilbake militært at denne faren blir monaleg redusert. Dei trur dessutan det vil svekke det iranske regimet, spesielt iranske planar om å utvikle atomvåpen som kan utradere Israel og gje iransk dominans i Midtausten.

Dessutan vonar truleg dei fleste at drapet på Nasrallah og vidare opprydding i Sor-Libanon og Gaza kan bli eit vendepunkt i retning ein meir stabil og fredelig region. Det er første steg i Israels «strategi for fred».

Det må gå an å forstå og setje ord på dette sjølv om ein er usamd og personleg ønskjer Netanyahu nord og ned.